

GENELGE VE KONGRELER

AMASYA GENELGESİ

1. Vatanın bütünlüğü milletin bağımsızlığı tehlikededir.
2. İstanbul hükümeti yerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir.Bo durum milletimizi yok duruma düşürmektedir.
3. Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
4. Ulusal durumunu ve davranışını göz önünde tutmak ve haklarını duyurmak için her türlü tesir ve kontrolden uzak ulusal bir heyetin oluşturulması gereklidir
5. Anadolu'nun her bakımdan en güvenli yeri olan Sivas'ta milli bir kongre toplanacaktır.
6. Bütün sancaklardan halkın güvenini kazanmış üç delegenin olabildiğince çabuk Sivas'a yetişebilmesi için hemen yola çıkarılması gerekmektedir.Sivas Konresine katılacak temsilciler müdafa-i hukuk,reddi ilhak ve belediyelerce seçilecektir.
7. Herhangi bir kötü durumla karşılaşılabilceği düşünülerek bu genelge ulusal bir sır olarak tutulmalı delegeler gerklı görülen yerlerde kimliklerini gizlemelidir.

ERZURUM KONGRESİ

1. Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür ,parçalanamaz.
2. Her türlü yabancı işgal ve müdahalesine Osmanlı devleti nin dağılması halinde millet birleşerek karşı koyacaktır.
3. Osm.hükümeti vatanın bağımsızlığını sağlayamazsa geçici bir hükümet kurulacak ,bu hükmet milli kongre tarafından seçilecek,kongre toplanmamışsa bu seçimi Temsilciler Kurulu yapacaktır.
4. Kuvayi milliyeyi etkin milli iradeyi hakim kılmak esastır.
5. Hristiyan azınlıklara sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez.
6. Manda ve himaye kabul olunamz
7. Ulusal irade ve toplana ulusal güçler padişahlık ve halifelik makamını kurtaracaktır.
8. Mebuslar Meclisinin derhal toplanmasına ve hükümetün yaptığı işlerin milletçe kontrolüne çalışılacaktır.
9. Ulusal bağımsızlığımıza saygılı ve ülkemizi ele geçirme amacı gütmeyen herhangi devletin teknik,sanayi ekonomik yardımı kabul edilebilir.

SİVAS KONGRESİ

1. Erzurum kongresi kararları bazı ilave değişikliklerle kabul edilmiştir.
2. Tüm ulusal cemiyetler "Anadolu ve Rumeli Müdafa-i Hukuk Cemiyeti "adı altında birleştirilmiştir.
3. ABD ve İngiltere'nin mandaterliği reddedilmiştir.
4. Devletin ve milletin bağımsızlığı,vatanın bütünlüğü zedelenmemek kaydıyla herhangi bir devletten ekonomik yardım kabul alınabileceği kabul edilmiştir.
5. Temsil kurulunun yetkileri tüm vatani kapsayacak şekilde genişletilmiştir.
6. Osmanlı Mebuslar Meclisinin toplanması için çalışmalarına devam edilmesi kararlaştırılmıştır.

AMASYA GENELGESİ (21-22 Haziran 1919)

• AMASYA GENELGESİ

- 1. Vatanın bütünlüğü milletin bağımsızlığı tehlikededir.***(Kurtuluş savaşının gerekçesidir. İşgalcilere karşı çıkılmış,milliete çağrı yapılmıştır. Bölgesel kurtuluşu çare görenlere uyarıdır.)*
- 2. İstanbul hükümeti yerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir.Bu durum milletimizi yok duruma düşürmektedir.***(İstanbul hükümetine ilk defa karşı çıkılıyor ve millete duyuruluyor.Yine bu madde de bir Kurtuluş savaşı gerekçesidir.)*
- 3. Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.***(kurtuluş savaşının yöntemi,yönetim şeklinin değiştirileceği iması, milli egemenliğin ilk adımı,millet egemenliğinin ilk bahsidir.Kurtarıcı olarak halife ,padişah ve mandanın yerini milliyetçilik duygusu almıştır.Türk inkılabının evrensel bir nitelik taşıdığı ortaya konmuştur.Hem padişaha hem de işgalcilere bir isyandır.)*
- 4. Ulusal durumunu ve davranışını göz önünde tutmak ve haklarını duyurmak için her türlü tesir ve kontrolden uzak ulusal bir heyetin oluşturulması gereklidir***(Ulusal mücadele kişisel olmaktan çıkıp kurumsallaştırılmıştır)*
- 5. Anadolu'nun her bakımdan en güvenli yeri olan Sivas'ta milli bir kongre toplanacaktır.***(Milli bir kongre ile milli birlik ve beraberlik sağlanmak istenmiş,ulusal cemiyetlerin birleştirilmesi düşünülmüştür.)*
- 6. Bütün sancaklardan halkın güvenini kazanmış üç delegenin olabildiğince çabuk Sivas'a yetişebilmesi için hemen yola çıkarılması gerekmektedir.Sivas Kongresine katılacak temsilciler müdaafaa-i hukuk,reddi ilhak ve belediyelerce seçilecektir.***(Ulus iradesine saygı duyulacağı ifade edilmiştir.Milli cemiyet ve yerel idareleri etkin konuma getirmek istenmiştir.)*
- 7. Herhangi bir kötü durumla karşılaşılacağı düşünülerek bu genelge ulusal bir sır olarak tutulmalı delegeler gerekli görülen yerlerde kimliklerini gizlemelidir***(İstanbul hükümet,işgalciler ve azınlıklar tehlikeli olabilir.)*

ERZURUM KONGRESİ (23 Tem-7 Ağust. 1919)

- ERZURUM KONGRESİ
- 1. **Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür ,parçalanamaz.** *(ilk defa milli sınırlardan bahsedilmiştir.Misakı Milli de de yer alan bir maddedir.Türk vatanının bölünmez bütünlüğü ifedisiyle işgalcilerin emperyalislikleri vurgulanmıştır.))*
- 2. **Her türlü yabancı işgal ve müdahalesine Osmanlı devleti nin dağılması halinde millet birleşerek karşı koyacaktır.(doğudaki yararlı cemiyetler birleştirilmiştir.)**
- 3. **Osm.hükümeti vatanın bağımsızlığını sağlayamazsa geçici bir hükümet kurulacak ,bu hükmet milli kongre tarafından seçilecek,kongre toplanmamışsa bu seçimi Temsilciler Kurulu yapacaktır.(ilk defa yeni bir hükümetin kurulmasından bahsedilmiştir. Herhangi bir şekilde doğu gözden çıkarılırsa doğuda kurulacak geçici hükümet yürürlükteki yasalra göre devlet işlerini sürdürecekt asker sivil tüm makamlar bu geçici yönetime tabi olacaktır.)**
- 4. **Kuvayi milliyeyi etkin ,milli iradeyi hakim kılmak esastır.** *(Milli iadenin koşulsuz olarak gerçekleştirileceği belirtilmiş,padişahın korunması kongrede kabul edilmiştir.)*
- 5. **Hristiyan azınlıklara sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez.**
- 6. **Manda ve himaye kabul olunamaz(ilk defa manda ve himaye reddolunuyor.)**
- 7. **Ulusal irade ve toplana ulusal güçler padişahlık ve halifelik makamını kurtaracaktır(ulusal egemenlik anlayışına ters bir maddedir ama ortamın böyle bir değişikliğe hazır olmaması etkilidir.).**
- 8. **Mebuslar Meclisinin derhal toplanmasına ve hükümetin yaptığı işlerin milletçe kontrolüne çalışılacaktır.**
- 9. **Ulusal bağımsızlığımıza saygılı ve ülkemizi ele geçirme amacı gütmeyen herhangi devletin teknik,sanayi ekonomik yardımı kabul edilebilir.(sadece iç değil dış politika ile de ilgili kararlar alınmıştır. Bu da Erzurum kongresinin bir Meclis gibi davrandığını göstermektedir.)**

SİVAS KONGRESİ (4-11 Eylül 1919)

• SİVAS KONGRESİ

- 1. Erzurum kongresi kararları bazı ilave değişikliklerle kabul edilmiştir.***(erzurum Kongresi ulusallaştırılmıştır.)*
- 2. Tüm ulusal cemiyetler “Anadolu ve Rumeli Müdafa-i Hukuk Cemiyeti “adı altında birleştirilmiştir.***(Yönetim tek elde toplanmıştır.)*
- 3. ABD ve İngiltere’nin mandaterliği reddedilmiştir.***(38 üyenin 25’i manda yönetimini istemiş ve çok tartışmalar olmuştur.bir kez daha reddedilmiştir.)*
- 4. Devletin ve milletin bağımsızlığı,vatanın bütünlüğü zedelenmemek kaydıyla herhangi bir devletten ekonomik yardım kabul alınabileceği kabul edilmiştir.**
- 5. Temsilciler kurulunun yetkileri tüm vatani kapsayacak şekilde genişletilmiştir.***(Milli mücadelenin yürütme yetkisi Temsilciler kuruluna verilmiş ilk olarakta Ali Fuat Paşa Batı Anadolu Kuvayi Milliye Kumandanlığına getirilmiştir.Anadoluda İstanbul hükümetinin komutan ve valileri tanınmamış ilişkiler kesilmiştir.)*
- 6. Osmanlı Mebuslar Meclisinin toplanması için çalışmalara devam edilmesi kararlaştırılmıştır**

MİSAK-I MİLLİ (28 OCAK 1920)

- 1. Osmanlı devletinin Mondros Mütarekesini imzaladığı 30 Ekim 1918 tarihinde düşman ordularının işgali altında bulunan Arap memleketlerinin durumu ,halkın serbestçe vereceği oya göre belirlenmelidir.Bu mütareke hududu içinde Türk ve İslam çoğunluğu bulunan toprakların tümü,hiçbir şekilde ayrıcalık kabul etmez bir bütündür.(vatanın bölünmez bütünlüğü Mec.Mebusan tarafından kabul edilmiş belirlenen sınırlar için deki topraklar işgal edilirse mücedele edileceği ortaya konulmuştur.)**
- 2. Halkın oyları ile anavatana katılan üç sancakta (Elviye-i selase.Kars,Ardahan ,Batum)gerekirse halk oyuna başvurulmalıdır.**
- 3. Türkiye ile yapılacak barışa bırakılan Batı Trakya'nın hukuki durumunun tesbiti de halkın tam bir özgürlükle vereceği kararlara uygun olmalıdır.**
- 4. Hilafet merkezi ve Osmanlı devletinin başkenti olan İstanbul ve Marmara Denizinin güvenliği her türlü tehlikeden korunmalıdır. İstanbul ve Çanakkale boğazlarının dünya ticaret ve ulaşımına açılması konusunda bizimle diğer ilgili devletlerin birlikte vereceği kararlar geçerlidir.**
- 5. İtilaf devletleri ve bazı ortakları arasında kararlaştırılmış olan anlaşma esasları dahilinde azınlıkların hakları,komşu memleketlerdeki Müslüman halkın aynı haklardan yararlanmaları şartıyla tarafımızdan kabul edilecektir.(devletlerin ve milletlerin eşitliği ortaya konulmuştur.Türkiyede azınlıklara verilebilecek hakların ölçüsü belirlenmiş,komşu memleketlerdeki müslümanların hakları korunmaya çalışılmıştır.)**
- 6. Milli ve iktisadi gelişmemizi sağlamak amacıyla tam bir serbestiyet sağlanması ,siyasi,adli ve mali gelişmemize engel olan sınırlamaların kaldırılması gereklidir.Hissemize düşen borçların ödenmesi de bu esasa aykırı olmayacaktır .(İlk defa kapitülasyonlara karşı çıkmıştır. Son Osmanlı Mebusan Meclisinin Misakı Milliye kabul etmesi İstanbulun da ulusal hareketi benimsediğini gösterir.)**